

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mult.

Pentru monarhie:

și lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția: Str. Iernii 11. — Administrația: Str. Căminului 3.

Se prenumără și la poste și la librării.

În Bucuresci

primesce abonamente D. C. Pascu, Str. Lipsani 35.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscripte nu se înapoiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

Sibiu, 24 Octomvrie st. v.

Articolul, pe care dl. Alexandru Mocsonyi l-a scris în „Romänische Revue“ despre libertatea de presă în Ungaria, a atras asupra sa, se vede, atențiunea cercurilor maghiare competente, căci însuși „Nemzet“, cel mai de frunte organ al guvernului unguresc, îl ia în dreaptă considerare și se ocupă cu el numai decât la locul al doilea din numărul său dela 3 Noemvrie n.

E oare-cum de sine înțeles, ca teoriile ce le desvoltă dl. Mocsonyi în tractatul său să fie combătute de un diar, care stă în serviciul guvernului. Stăpânitorii situației nu se pot bucura de adevărurile ce li se spun, mai ales în felul, cum dl. Mocsonyi le spune. Și ceea-ce fi doare și mai mult, este chiar împregiurarea, că asemenea lucruri se scriu într-o revistă, care este menită a informa străinătatea despre raporturile dela noi din țeară.

Ar fi deci cel puțin de prisos a ne ocupa mai deaproape cu toate reflexiunile acestui diar, mai ales pentru-că pe deasupra fi lipsește și lui, ca și altor diare maghiare, obiectivitatea recerută, când se tractează de chestiuni ce privesc naționalitățile nemaghiare.

Nu putem trece însă cu vederea unele enunțări, pe care „Nemzet“ le face cu acest privilegiu.

Scim, că în articolul său domnul Mocsonyi s'a provocat la cele-ce le-a scris „Kolozsvar“ înainte de pertractarea unor procese de presă politice în Cluj, că adevărat „acusății nu trebuie judecați după ceea-ce au scris, ci după ceea-ce nu au scris, dar“ și-le-au gândit. Domnii dela „Nemzet“ află de cuviință a declara acum, că dacă foaia clujană în adevăr a scris așa, ei nu pot decât să o desaproabe.

Pentru-ca să combată apoi pe dl. Mocsonyi în ceea-ce privesc arătarea stadiilor, cum s'a desvoltat idea de stat maghiară, „Nemzet“ reproduce un pasagiu din legea despre naționalități (Art. de lege 44 din 1868) și spune, că cetind cele-ce se dic în acel pasagiu, cade de sine deducțiunea, ca-și-când în Ungaria ar aspira cineva la unificarea națională,

pe care dl. Mocsonyi cu drept cuvânt o numește o utopie și care nu la noi, ci într-alt loc trebuie căutată.

Organul principal al guvernului unguresc desaproabă deci mai întâiu pe tovarășul său din Cluj și apoi declară, că unificarea națională e o utopie, la care nu aspirează nimenea în Ungaria.

În adevăr prețioasă enunțăriune!

Ar crede omul, că sau toate câte s'au scris în presa naționalităților de douăzeci de ani încoace, până inclusive la articolul d-lui Mocsonyi din „Romänische Revue“, sînt nise neadevăruri încornurate, sau că actualul guvern unguresc ar voi să renunțe dela politica lui de până acum față cu naționalitățile.

Și cine nu cunoaște raporturile dela noi și nu scie cât de mare preț are să se pună pe enunțăriuni de felul acesta, ar fi aplecat a crede și asemenea lucruri.

Pentru cel-ce cunoaște însă stările de lucruri vorbesc faptele ele de ele.

Legea pentru naționalități a fost din ce în ce tot mai puțin observată, până când a devenit în cele din urmă abrogată prin legi nouă și ordonanțe ministeriale, care sînt diametral opuse dispozițiilor din acea lege. În felul acesta s'a luat naționalităților un drept după celalt, în special li s'a scos limba din toate oficiile publice și din școale și li s'a impus pretutindenea, până chiar și pe adresele scrisorilor, limba maghiară. Scopul guvernului nu putea fi altul, decât maghiarizarea, căci binele naționalităților prin asemenea măsuri nu îl putea avea în vedere. După-ce a vădit, că pe calea aceasta nu-și poate ajunge scopul, a apelat la spriginul societății maghiare, și o discuțiune în organele lui de publicitate a dat naștere așa numitelor reuniuni de cultură, care urmăresc același scop, dar pe alte căi.

Guvernul și societatea maghiară sînt acum preocupați de idea maghiarizării. Și sub idea de stat maghiar, după însași mărturisirea presei maghiare, nu se înțelege altceva, decât idea unui stat național maghiar, care eară nu se poate închipui, cîtă vreme Sașii, Slovaci și Românii nu sînt prefăcuți în Maghiari.

E o utopie aceasta, dar' cu toate acestea se aspirează la ea, și ne îndoiim de sinceritatea lui „Nemzet“, când neagă, că în Ungaria ar aspira cineva la unificarea națională.

Prețioasă rămâne însă enunțăriunea aceasta și ca o simplă enunțăriune, pentru-că o face un organ de calibrul lui „Nemzet“ și ne vine a crede, că Maghiarii încep a se teme ei înșiși de roadele osteneților lor de până acum.

REVISTĂ POLITICĂ.

Sibiu, 24 Octomvrie st. v.

Porturile Triest și Fiume în scurtă vreme vor înceta de a mai fi porturi libere. În această privință i-se telegrafează lui „Pester Lloyd“ din Viena, că guvernul austriac a prezentat celui ungar un proiect de lege, prin care ar avé să înceteze caracterul de porturi libere al porturilor amintite.

Guvernul ungar a retrimis acele proiecte cu modificările ce le dorește și care vor fi considerate de către guvernul austriac, așa încât nu preste mult proiectul va pute fi prezentat parlamentelor din ambele părți ale monarhiei.

Afacerea revisurii constituției regatului sârbesc, inițiată de regele Milan, s'a pus în toată forma în lucrare. Comitetul de revisuire convocat de regele și-a început ședințele sub prezidiul regelui. În vorbirea sa de deschidere a aruncat regele Milan o privire istorică asupra desvoltării constituției Sârbiei și a apelat cu insistență la conciliabilitatea tuturor partidelor, promițând o eră nouă de regim constituțional și liberal. După aceea a întrebat, dacă comitetul dorește elaborarea unui proiect nou de constituție sau revisuirea celei vechi. După o desbatere mai lungă s'a primit aproape unanim revisuirea constituției de până acum, ear' pentru elaborarea proiectului de revisuire s'a ales un sub-comitet, compus din bărbați din toate partidele. Regele Milan a primit deja mai mult de 100 telegrame omagiale pentru opera ce a început.

Relativ la răspunsul ce a dat împăratul Wilhelm deputațiunii municipale din Berlin, publică „Reichsanzeiger“ următoarele: „Preafinaltul răspuns la adresa magistratului și a reprezentanților comunali din Berlin, publicat la acest loc, prelungea toată claritatea lui, a dat privilegiu la diformări fără sens și tendențioase într-o parte a presei și cu deosebire în foile

liberale și ultramontane. Fiindcă se pare, că numitele foi fac după un plan stabilit încercarea, de a diforma înțelesul enunțăriunii împărătesci, a ordonat Maiestatea Sa să declarăm, că conținutul și limbajul foilor liberale (freisinnig) din Berlin i-au vătămât sentimentele. Considerând relațiunile reprezentanților comunali din Berlin cu această presă, a presupus Maiestatea Sa, că dinșii sînt în pozițiune, de a îndrepta starea de lucruri reprobând de Maiestatea Sa și că, în conformitate cu sentimentele exprimate către Maiestatea Sa, vor și fi dispuși a lucra în această privință. Această declarație, după-cum se telegrafează din Berlin, a produs cea mai mare mișcare în toate cercurile. Pe strade se vînd edițiuni speciale ale foilor cu strigătul: „Ordonanța împăratului contra presei liberale“. Relativ la comunicatul din „Reichsanzeiger“ a declarat Eugen Richter, că presa liberală totdeauna a fost loială față cu împăratul Wilhelm II.

Din incidentul logodirii arhiducelui Leopold Salvator cu fiica lui Don Carlos se telegrafează din Madrid, că foile ministeriale spun a fi declarat Împăratul-Rege Francisc Iosif, că această căsătorie este cu desăvîrșire lipsită de ori-ce caracter politic, că îl recunoaște numai pe Alfonso XIII. de domnitor legitim al Spaniei și că la ori-ce răscoală carlistică îi va detrage lui Don Carlos dreptul de a petrece pe teritoriul monarhiei austro-ungare.

Desbaterea răspunsului la mesajul de deschidere al principelui Ferdinand a cauzat în Sobrania bulgară un incident important. Din proiectul de răspuns, elaborat de Petcoff, comisiunea a lăsat afară un pasagiu în care se accentuau bunele relațiuni ale Bulgariei cu marile puteri. La desbatere a luat conservativul Dr. Ciaceff cuvîntul și a stăruit să se introducă din nou pasagiul lăsat afară, accentuându-se cu deosebire, ca principele să întrețină cele mai bune relațiuni cu Rusia, care este salvatorul Bulgariei. Această propunere a fost cu energie combătută de către Petcoff, care, după-cum i-se telegrafează lui „Neue Freie Presse“, a dis, că primirea propunerii lui Ciaceff ar fi cea mai mare insultă a conștiinței naționale a Bulgarilor, după-ce toată lumea scie căt rău a făcut Rusia Bulgariei. După acestea Sobrania a respins propunerea lui Ciaceff și a primit în unanimitate proiectul de adresă al comisiunii.

de unde eșise. Nici șirele acestea nu ar veni la socoteala unui Francez într'un poem epic.

Să aducem un alt exemplu din poemul minunat al lui Milton. Pasagiul din cântecul I., unde descrie poetul diavolul și infernul, este negreșit unul dintre cele mai minunate. „Măhnit din cale afară — dîce Milton — își dă ochii aprinși de spaimă și teroare roată, sumeția și mânia neîmpăcată i-se întipăresce în urmă pe față. Cu o căutătură, încât poate ajunge privirea unui cherub, măsură locul cel pustiu, înfrorător și fără margini, vede rugul arlînd ca un cuprător înspăimîntător. Și flăcările focului nu slobod nici o rață de lumină, ba respîndiau un fel de ceață întunecoasă, astfel, vădîndu-i acel locaș de vecinică durere, lipsit de odihnă și pace, lipsit și de speranță, de această casnică comună, ori-și-cărui dintre oameni.“

Antonio Solis, în minunata sa istorie scrisă despre ocuparea Mexico-ului, descriind pescerea, în care Montezum se ruga și cerea sfatul Deilor sei, dîce: „pe deasupra pescerii abia ici colea era câte o găurice mică, ce par'că era lăsată înadins, ca la lumina intrată să se vadă întunerecul“. — Întunerecul acesta cu lumină nu a fost osîndit în Milton de către Englezi, nici în Solis de către Spanioli. Francezul însă nu ar permite nimeni atîta libertate. El pretinde, ca limba scriitorului nu numai să fie clară, precisă și ușoară, ci ca să n'aibă lipsă de comentariu la nici un cas. Pen-

Din Bulgaria.

„Correspondence de l'Est“ publică următoarea scrisoare, primită din Sofia cu data de 27 Octomvrie.

Ieri s'a făcut în casarma cavaleriei binecuvîntarea unui stindard, pe care principele Ferdinand l-a dat escadronului gardei princiare.

Principesa Clementina, care îndeplinea oare-cum funcțiunile de nașe a drapelului, asistă la ceremonia, la care au luat parte și toate autoritățile civile și militare.

La sosirea curții comandantul gardei prezintă principesei Clementina un frumos buchet. Principele a trecut pe dinaintea frontului trupe, care a format *carré*; apoi începu ceremonia religioasă.

Episcopul garnisoanei, asistat de un numeros cler, a binecuvîntat în mod solemn drapelul, care a fost dat escadronului de gardă princiară. Apoi principele a rostit soldaților o alocuțiune în limba bulgară. El le-a recomandat în mod călduros, de a fi credincioși drapelului și de a-l urma pretutindenea. Escadronul a prestat jurămîntul și trupa a defilat în fața principelui, pe care l-a salutat cu strigate de ura.

Ceremonia s'a isprăvit printr'un lunch, pe care principele l-a oferit ofițerilor și la care a asistat principesa și autoritățile principale.

Astăzi la ameați principele Ferdinand a deschis în mod solemn, în mijlocul celei mai mari pompe, sesiunea ordinară a Sobraniei bulgare. În calea sa dela palat la cameră, principele a fost salutat cu urale entusisate.

Discursul tronului, cetit de principe, dîce în resumat cam următoarele:

Principele se simte fericit, de a vedea pe reprezentanții națiunii reunii în capitală și constată cu o viuă satisfacțiune, că mulțumită menținerii păcii europene, precum și ordinei și liniștei perfecte, care au domnit în țeară, cauza bulgara pare a se consolida. Evenimentul cel mai important al anului a fost inaugurarea drumului de fer Zaribrod—Vacerel, care a fost construit în mod exclusiv și prin ajutorul mijloacelor bulgare. Această inaugurare a ridicat creditul țerii; drumul de fer va da străinilor ocaziune, de a cunoaște mai bine Bulgaria, de a apreția caracterul și calitățile locuitorilor și de a-și da seamă de eforturile ce fac pentru a crește progresul material și moral al țerii, pentru a-i asigura libertatea și independența.

Principele, în timpul călătoriei ce a făcut în interiorul țerii, a putut să se convingă de credința Bulgarilor față cu coroana și de amorul lor sincer pentru patrie. El a exprimat mulțumirile cele mai sincere pentru primirea strălucită ce i-s'a făcut în toate părțile. Manifestă recunoștința sa poporului prin intermediul reprezentanților sei și constată, că dela suirea sa pe tron s'au făcut sforțările cele mai mari pentru organizarea

tru-ca să nu lăsăm pe nimenea în nedumerire, fie-ne permis a pune la iveală încă un exemplu, un exemplu luat din oratoria bisericească.

Dacă un predicator, cum a fost Bourdaloue, cu o înfățișare nobilă, cu gest elegant, ar rosti într'un cuvînt bine alcătuit dinaintea unui public credincios englez frasa: „Așa e, iubii mei! Poate voi ați avut buna intenție; dar' sîngele văduvei sîrmane ce ați lăsat a-și face ea de ea soartea; sîngele săracului ce ați lăsat a fi tiranizat; sîngele celor neputincioși, părăsiți din partea voastră în necazurile dîlnice, o să cadă pe capetele voastre; ear' intenția cea bună o să mărească cuvîntul, prin care v'ați făcut vrednici de răsplată lui Dumnezeu. O, iubii mei! etc. — ar fi ridiculă. Căci Englezul, pe cît iubesc pe teatru mișcările sumete, gesturile îndrăgite, pe atît uredesc în biserică mlădiile trupului, cuvîntul întovărit de gesturi. Englezul vrea, ca amvonul să fie lipsit de împodobituri și să fie nepretențios. La Francezi predica e un cuvînt împărțit în trei părți, rostit cu exaltare. La Englezi din contră predica e o disertație erudită, întovărită cu gesturi de tot puțin. În Italia predica este o comedie sufletească. La mulți nu o să le vină la socoteală cele dîse de mine. Mulți o să-mi observe: rațiunile și simțirile sînt pretutindenea aceleași; este adevărat, însă felul de manifestare este deosebit. Pe întreg rotogolul, omul are numai doi ochi, un nas, o gură: și totuși fiso-

FOIȚA „TRIBUNEI“.

Gustul popoarelor în epopee.

— După Voltaire. —

(Urmare și fine.)

Partea esențială a întrebării însă este alta și nici decât aceasta. În ce anume convine și în ce se abate gustul popoarelor civilizate în epopee, — eată aceasta este punctul de mare importanță. — Epopeea pretutindenea se bazează pe judecata sănătoasă și pe fantasia plămuitoare.

Tot ce este convenient cu rațiunea, este comun chipului de gândire a ori-și-cărui popor. În toate timpurile, la toate popoarele, sînt preferite operele în care întîmplările se desfășură treptat, fără siluire, cu limbă clară, elegantă și ușoară, dinaintea acelor creațiuni în care scriitorul cutrieră toți câmpii cunoscuți și necunoscuți ai fantasiei, ear' desfășurarea e complicată din cale afară și limba obscură și greoaie. De comun se pretinde ca obiectul să fie bine ales, limba frumoasă, ear' evenimentul de căpetenie să aibă fel de fel de părți deosebite, din care însă să alcătuească un întreg sănătos și plin de viață. Cu cît întîmplarea de frunte o să fie mai impunătoare, mai interesantă, cu atît o să sîrneasă mai multă plăcere în inimile cetitorilor, de vreme-ce omul este astfel creat, că

sînte trage de inimă pentru ori-ce ce trece peste hotarele vieții dîlnice. E de lipsă, ca întîmplarea enarată să pună în mișcare coardele inimii, să ne deștepte simțirile din adormire, căci la din contră și cel mai bun poet o să fie molestos și nesărat.

Acestea ar fi pe scurt acele reguli de obște, care pretend a fi ținute în evidență la ori-și-care popor ce se îndeletnicește cu poesia. Toate celelalte, cum sînt întervenirea puterii ceresci, miraculosul, sînt numai aditamente basate pe obiceiuri, păreri deosebite, credință și gust, pentru care nici că se pot satori anumite reguli și legi.

Poate să ne replice careva dintre cetitori, că gustul nu are și el frumseți ce plac pretutindenea? Are gustul frumseți, frumseți foarte multe. Mai ales de pe timpul renascerii ne sînt cunoscute aceste frumseți; de pe vremea, de când erudiții au început a vedea modelurile de vecinică frumsețe în Homer, Demosthene, Virgil și Cicerone, de când s'a creat din sinul deosebitelor națiuni un public deștept, luminat, fără-ca întîlnirea în idei și sentimente să fi dat în lături și stăpînirea obiceiurilor și credințelor.

Nu este scriitor, care să nu reoglindeze timbrul națiunii, din care eșise, deși dar' stăruie din rîspuțeri a urma celor vechi. Preste florile și roadele ce au adus diferiți scriitori a strălucit unul și acelaș soare, solul însă, din care își trase sucul și hrana, a fost diferit și

armatei, care acum se află la înălțimea situației și ar putea la nevoie să justifice încrederea ce pune în țeară și coroană. Principele enumără în urmă proiectele de legi, care vor fi supuse camerei.

Afară de acestea, de care v'am vorbit, trebuiesc semnalate și următoarele:

Acela, care e relativ la construcția drumului de fer Yamboli-Burgas, ale cărui studii s'au terminat.

Proiectele de lege regulând succesiunea. Un proiect de codice civil și altul prin care se regulează încheierile.

Un proiect, prin care se organizează salubritatea publică.

În sfârșit un proiect relativ la măsuri și greutăți.

Noutatea dată de diarele engleze, că ambasadorul Rusiei din Constantinopol dl. de Nelidoff a propus Turciei, de a trimite trupe în Rumelia-Orientală, este cu totul falsă.

Se ține dintr-o sorginte foarte pozitivă, că după luarea în posesiune a drumului de fer Belova-Vacarel de către gendarmeria bulgară, marele Vizir Kiamil-pașa a cerut avizul d-lui de Neliop asupra unei ocupațiuni a Rumeliei, dar' că ambasadorul rus ar fi răspuns, că deoarece guvernul său a suspendat orice relațiuni cu Bulgaria, el nu poate da nici un sfat sublimi Porții și că, dacă sublima Poartă va face ceva pentru salvagardarea drepturilor sale, ea trebuie să o facă sub propria-i responsabilitate.

Mai zilele trecute doctorul Vulcovic, agentul diplomatic bulgar din Constantinopol, a încercat prin ambasada rusească de aici o reconciliare cu Rusia. Răspunsul ce i-s-a dat a fost, că programul rus, publicat încă de acum 5 luni în ziarul oficial al diplomației ruse, rămâne același; că deci toate partidele din Bulgaria pot spera aceeași bunăvoință din partea Rusiei, care nu se gândește deloc de a lua Bulgariilor drepturile politice.

Turcia se găsește într-o situație financiară foarte neplăcută. De patru luni nici chiar Nemții ce se găsește în serviciul turcesc n'au fost plătiți. Împrumutul de 1,500.000 lire turcesci, ce se va face la banca otomană, este destinat pentru cumpărarea de puci și tunuri.

După nise scrisori din Bulgaria, mulți militari, care au rămas neutri în luptele politice, au trecut pe partea opozițiunii.

Ziarul „Tirnovska Constitutsia“ a dobândit o mare influență în știrile garnisoanelor.

Lumea ride de prințul Ferdinand, care cearcă a câștiga partisanii cu daruri.

Guvernul bulgar are intențiunea, de a lua în posesiune drumurile de fer până la frontiera turcă. Partisanii lui Stambuloff susțin, că șeful lor nu va da nici odată exploatarea acestei linii unei societăți austriece.

CORESPONDENȚA

„TRIBUNEI“.

Selagiun, 3 Noemvrie 1888.

E un adevăr incontestabil, că la noi la Români religionea și naționalitatea sînt așa strîns unite, că una nu poate exista fără cealaltă, una nu se poate cugeta fără cealaltă.

Trecutul ne arată, că îndată ce s'a lăpădat Românul de religione, a încetat de a mai

fi Român, d. e. Iosika, Betlen, Bánffy și alții, care toți sînt de origine Români; ear' prezentul ne convinge, că îndată ce se desnaționalizează, Românul începe a fi neobedient față de biserica mamă și în urmă se lăpădă de ea, exemplul e Sătmăruș, unde, după ce s'au desnaționalizat, Românii nu mai umblă la biserica română, pruncii și-i botează la re-formați.

E fapt, că la noi la Români aceste două sînt avasate una la alta, umblă mână în mână și luptă umăr la umăr contra acelora, care ne atacă religionea și naționalitatea, căci cine atacă pe una, atacă imediat și pe cealaltă. Și pentru aceea nu se poate închipui un preot bun, care și-a uitat datorința ce o are față de națiunea și „vice-versa“.

Grele suferințe am avut de a îndura în trecut și multor atacuri resistăm în prezent. Ne este atacată biserica, ca un institut de „valachisare“, prin care perde maghiarimea un număr considerabil pe fiece-care an, căci familiile maghiare împrăsciate prin sate românești, constrîns fiind de împregiurări, își botează pruncii la Români.

Dacă cresc mari și voese să fie romano-catolici, nu le concede episcopatul. Și apoi așa se îmulțesc numărul nostru („Szatmár-megyei-Közlöny“) și apoi cu alte multe parte biserica, și parte — cu mult mai virtos — națiunea.

Toate le respingem cu cea mai statornică hotărîre, avînd mîngăierea, că atacurile vin din partea presei jidano-francmasonice, care are de scop stîrpirea simțului religios și spre ajungerea aceluia se folosesc de toate mijloacele.

Ce se ținem însă la atacurile, care vin din partea unei foi clericale, care sînt îndreptate în contra celebrităților noastre atât politice, cât și bisericești?

N'a fost destul, că a țis, că a fi hilit de presa română e o mândrie, că au numit pe oameni de aceia, care sînt factori marcanți în viața politică a Românilor, de „rebeli și mincinoși“, dar' acum se acată și de vicarul Selagiului, de Alimpiu Barbulovici.

Că cine-i A. Barbulovici, e cunoscut tuturor Românilor. Unde e vorbă de întreprinderi, cari țintesc la înfiorarea religiei și la înaintarea poporului român în cultură, el e în frunte. Meritele lui sînt netăgăduite și nu este nici un Român adevărat în Selagiun, care se nu aibă cea mai mare adheșiune și iubire față cu el. El își împlinesce datorința cu cea mai mare sumpătate, atât ca preot, cât și ca Român. Și pentru aceasta se acată de el „Magyar-Állam“.

Cu prilegiul instalării noului comite suprem și clerul român a trimis o deputațiune, în fruntea căreia — lucru firesc — a fost vicarul. El a satisfăcut datorinței, ce i-s-a impus prin această încredințare. A salutat pe comite în limba română, aducîndu-i aminte prin aceasta, că majoritatea absolută a locuitorilor Selagiului e română și numai atunci va satisface chemării ce-i indică postul, la care e chemat, dacă în continuu va avea aceasta înaintea ochilor și dacă în afacerile sale va fi pătruns de aceasta și nu de șovinism.

Procedura aceasta a lui Barbulovici o aprobăm cu toții, urîndu-i multi ani. Rog însă pe preoții noștri selageni, ca aprobarea aceasta să o manifesteze și prin aceea, că, lăpădându-se de omul cel vechi, să se îmbrace în cel nou. Să dea focului „Magyar-Állam“-ul și se procure foi românești, din care își vor pute însuși cugete și idei sănătoase și nu mofturi de ale „Magyar-Állam“-ului. Un specimen din cele mai fine și mai recente reproduc în următoarele: „Salutare valachă comitelui maghiar. Astăzi s'a instalat noul

comite suprem Br. Nic. Wessdényi de Hadad în Zelau cu splendoare și pompă străbună. Întrarea a fost o adevărată înrare de principie. Privelisce admirabilă au dat magnății selageni și vecinii din Ardeal în sîrătoreșcul costum național pitoresc, călare, în trăsuri, banderile orașelor și satelor.

Frumos a fost a vedea pe cei doi fii ai comitelui celui nou, încă studenți, între călăreții magnăți, care în vestimente splendide străvechi, rangeați în ordul călăreților, l-au surprins pe tatăl lor. Cel mai mare a strălucit ca un ostaș gata, ear' cel mai mic ca un adevărat aprod de principie. După vorbirele și salutările îndatinate a urmat un prînz pentru 400 de persoane, cu aldomașurile conveniente (care în limba nouă maghiară se numesc „toast“). Bucuria țilei celei mari a întunecat-o un lucru neexplicabil, care cu drept cuvînt îl poate pune pe gînduri pe fiecare patriot. Și anume: „Oratorul clerului gr-cat., care și-a făcut onorurile în locul al 3-lea, vicarul selagiului, în limba valachă l-a salutat pe descendentul eroilor Wessdényi-esci, pe noul comite suprem . . . . Și se lauda căte un protopop valach cu aceea, că comitele suprem a înțeles vorbirea în întregul ei, căci la toate au răspuns.

„La salutațiune n'a fost de față nimenia, afară de salutători, și așa nu scim ce a țis comitele cel nou la această surprindere extraordinară, dar' vorbirea română, bine succesează la comitele suprem e faptă care intru atât e mai supărătoare, că vicarul excelent vorbește ungurește. „Sine ira et studio se poate pune clerului gr-cat. valach întrebarea aceasta: pot spera încrederea și prevenirea curtenitoare a Maghiarilor pe această cale?“ . . . Oare lucru de curtenie e a saluta în limba valachă la sîrbătoreala instalării pe comitele maghiar și încă pe un Wasselényi?! . . . Judece aceasta mai cu sînge rece acei patrioți valachi și maghiari, pe care nu i-a atins lucru imediat“.

Judece dar'!!

D. C.

CRONICĂ.

Maiestatea Sa Monarchul s'a îndurat preagrații a dărui din caseta Sa privată câte 100 fl. pentru restaurarea școlii și bisericii gr-cat. din Sânt-Ioana, comit. Solnoc-Dobăca.

Dela Curte. Maiestatea Sa Monarchul, după-cum află „Presse“, în jumătatea lunii acesteia va merge dela Gödöllő pentru câteva zile la Viena în afaceri de stat. Archiducesa Gisella va sosi pe la mijlocul lunii la Gödöllő și va petrece acolo vreo două săptămîni. Maiestatea Sa Împărăteasa-Regină va sosi din Corfu la Gödöllő pe la începutul lui Decembrie. În primăvara anului viitor Archiducesa Maria Valeria va întreprinde o călătorie de mai multe luni prin Europa întregă; programul acestei călătorii a fost stabilit de Maiestatea Sa Împărăteasa-Regină.

Numiri. Președintele tribunalului din Timișoara a numit pe iuristul absolvent Augustin Kóvér de practican în drept cu diurnă la acel tribunal — Președintele tribunalului din Chichinda-mare a numit de practican în drept pe Alexie Mile, iurist absolvent.

Camera advocațională din Cluj aduce la cunoștință, că avocatul din Turda Nicolae Domokos e suspendat din oficiu de advocat pe timp de trei luni, începînd de Duminecă, 4 l. c.

Maghiarisări de nume. „Budapesti Közlöny“ publică următoarele schimbări de nume: Leopold Schlesinger în „Sárosi“, Solomon Brauer în „Bartal“; Enric Rosenberg în

Camens. Nu cu puțină mulțumire sufletească s'ce cetească ori-șice operele lui Homer, Virgil, Tasso și Milton. Mare folos ar trage cel-ce scie a se gîndi din cetirea acestor opere scrise în diferite timpuri și la diferite națiuni. Toate au un vestiment străin ele între ele. Cel-ce s'ar ocupa de lectura acestor minuni ale omenirii, ar scî, că ce s'a considerat în toate timpurile la toate popoarele de frumos și ar scî distinge frumosul neschimbat de frumusețile locale, ce ici sînt admirate, colo desprețuite. Un atare individ nu ar scrii dela Aristoteles, că ce se ține de frumos la un scriitor englez ori portugal, nu ar întreba pe Perrau, că ce păreri s'și alcătuesc asupra Iliei; nu s'ar lăsa a fi înălțat de Scaliger și Bossuet, ci ar trage învățătură din natură, din modelurile ce a cetit, ar scî face deosebire între Dumneșul lui Homer și Milton, între Calipso și Dido, între Armida și Eva.

Dacă popoarele ce locuiesc în Europa, în loc ca să se nedreptățească, ar fi mai cu multă băgare de seamă la lucrările și apucăturile a fiece-căreia dintre ele, nu însă cu scop ca să iee în bătaie de joc, ci ca să tragă foloase . . . . poate-că din împrumutările cele necurate s'ar plămădi un gust obșteșc, ce astăzi înzadar o se cercăm.

Vasile Vaida.

„Radányi“; Bernhard Schacherl în „Szék“.

Scire personală. Dl protopresbiter gr-or. al tractului Sibiiului Simeon Popescu a plecat cu trenul de ieri dimineată la București, spre a-și ocupa noul post de profesor de universitate, de care l'a învrednicit guvernul român. La alt loc publicăm scrisoarea ce părintele Popescu o adresează de aici către clerul și poporul din protopresbiteratul gr-or. al Sibiiului.

Societatea pentru fond de teatru român. Adunarea din Lugoj, afară de excelentul succes moral și cultural-artistic, a produs societăți și un venit considerabil. Societățile încă nu sînt încheiate definitiv, căci se mai așteaptă unele liste dela colecțanții din împregiurime. Până acum s'a constatat și s'a trimis preșidentului adunării 600 fl. în bani gata și o obligațiune de 100 fl., cu totul dară 700 fl.

Himen. Dl Brut Hodosi, absolvent în teologie, și-a sîrbat ieri cununia cu domnișoara Cornelia Puian din Blaj.

Lista virilistilor comitatului Sibiiului pe anul 1889: Ioan Habermann, Miron Roman, baron Eugen Salmen, Wilhelm Nendwich, baron Ludovic Rosenfeld, Martin Grünfeld, Alfred Müller, Carol Schuster, Carol Frideric Jickeli, Dr. Hermann Süßmann, Sigismund Strasser, Frideric Baumann, Dr. Carol Krasser, George Schenker, Adolf Lutsch, Augustin Teutsch, Iosif Unterer, Dimitrie Moldovan, Carol Iauernig, Iosif Spika, Frideric Reissenberger, Mihail Frideric Herberth, Dr. Ludovic Simonis, Frideric Zeibig, Sigismund Federber, Carol de Hanneheim, Wilhelm Wagner, Adolf de Hochmeister, Dr. George Daniil Teutsch, Iosif Drotloff, Petru Kabdebo, Mihail Kabdebo, Samuil Moses Rubinstein, Arnold Friedsmann, Wilhelm Reissenberger, Ignatie Ninger, Ludovic Schuster, Francisc Hutter, Samuil Borger, George Ruml, Dr. Wilhelm Bruckner, Mihail de Sonnenstein, Francisc Reissenberger, Ioan Nussbacher, Samuil Binder, Frideric Fronius, Mihail Ziegler, Emil de Trauschensfels, Carol Herzberg, Dr. Iosif Bedeus de Scharberg, Carol Kreutzer, Ioan Szöcs, Gregori Matey, Iosif Ioan Keil, contele Iuliu Schweinitz, Frideric Binder, Dr. Ioan Nemes, Dr. Carol Konrad, George Billes, Andrei Rieger, Samuil Eder, Andrei Török, Frideric Gundhart, Constantin Bugarsky, Iacob Uhl, Wilhelm Hufnagel, Frideric Rochus sen., Ioan Dregan, Toma Herbert, Peregrin Neurhrer, Mihail Göld, Ioan Răuciu, Ferdinand Metz, Iosif Tangl, Mihail Valentin, Nicolau Vidriglin, Frideric Rochus jun., Stefan Arz, Mauritiu Felter, Daniil Artner, Dimitrie Răsoiu, Frideric Roth, Ioan Gebora, Carol Weiszertel, Iosif Wagner, Iosif Glaser sen., Eduard de Larcher, Mihail Libhart, Frideric Speck, Francisc Tunyogi, Petru Klein, Iuliu Spreer, Frideric Texter, Emeric Noe, Gustav Reissenberger, Carol Ferenczi, Eduard Markowinovich, Mihail Breckner, Frideric Zink, Francisc Szalay, Dr. Aurel Brote, Ioan Preda, Antoniu Markoezi, Ioan Hager, Mihail Gölner, Wilhelm Löw, Adolf Reissenberger, Iosif Wagner, Daniil Schön, Francisc Fülöp, Ioan Gottstein, Cristian Hager, Samuil Wagner, Stefan Kast, George Wagner, Wilhelm Kraft, Paul de Dunca, George Fleischer, Daniil Sadler, Ioan Wegmuth, Henric Wilhelm Grohmann, Ioan Ohnitz, Frideric Henrich, Mihail Schenker jun., Carol Mauksch, Iosif Schneider, Adalbert Bilz, Iosif Rosenblum, Benjamin Stühler, Teodor Muntean, Adolf Fonn, Emanuel Hantschel, Frideric Krauss, Ioan Hannia, Dr. Frideric Teutsch, Henric Kästner, Iacob Arsenie, Eduard Bock, Carol Müller, Carol Leonhard, Henric Ihuz, Dr. Henric König, Ioan Reissenberger, Carol Konnerth, Francisc Stenzel. Suplenți: Dr. Octavian Russu, Iosif Ikrieh, Carol Henning, Frideric Sturm, Eduard G. Korger, Dri Frideric Jickeli, Gustav Metz, Iosif Kellner, Carol Ott, Frideric Stürner, Nicolau Huditean, Iosif Iahn, Ioan Billes, Partenie Cosma, Iosif Koschitz, Mihail Gunesch, Frideric Schreiber, G. Krigovsky, Ioan Pongracz, Ludowig Royno.

Cas de moarte. Ecaterina Negrea de Poșorta născ. Vlad, membră fundatoare a „Reuniunii femeilor române gr-cat. din Făgăraș și giur“, după grele suferințe, împărțită cu s. Taine, a încetat din viață Sămbătă, în 3 l. c., în al 39-lea an al etății. Rămășițele pămîntesci s'au așezat după rîitul bisericii române greco-catolice în 4 l. c. în cimiterul intern.

Dieta Bucovinei, se serie din Cernăuți, a hotărît să dea un ajutor de 15,000 fl. pentru cei inundați, 250 fl. pentru „Școala română“ din Suceava și 150 fl. pentru „Armonia“ din Cernăuți.

Din România se telegrafează, că membrul comisiunii dunărene europene Grigorie Ghica este numit ministru resident al României la Berlin.

Principele Dimitrie Cuza, fiul cel mai tîner al răposatului vodă Cuza, a răposat.

Cununia împăratului din China. Telegramele din Londra anunță, că împăratul Chinei a fixat prin decret ziua cununiei sale pe 14 Februarie 1889.

Zilele lui Falb. Astronomul Dr. Falb a profetizat și pentru luna lui Noemvrie o di nefastă, cu furtuni și cutremure de pămînt. Ziua profetită a fost chiar ziua de ieri, 4 Noemvrie. Pe la noi nu s'a adevărit profetia, căci timpul a fost senin și, deși bate vînt, ziua e liniștită. Dar' lumea e mare și Falb nu profetește numai pentru un colțor al lumii.

Raportul prof. Dr. Victor Babeș asupra Gastro-entero-nephritiei.

(Urmare și fine.)

4. Înainte de a expune rezultatul studiilor mele asupra etiologiei speciale a boalei, s'emi permiteți să Vă atrag atențiunea asupra unui fapt, pe care l'am constatat împreună cu comisiunea sus numită, adică în toate locurile unde am studiat boala, precum și în unele puncte determinate din București, vitele cornute, chiar cele la aparență sănătoase, sufer de pentastome.

Acești paraziți sînt rari în alte țări la boi, aci însă mai fiecare vită examinată prezintă un număr oare-care, mai cu seamă în interiorul ganglionilor limfatici din mesenter. Aci am constatat de asemenea încă un fapt de importanță mare științifică, adică pentastomele la un moment dat, care coincide cu epoca, în care am observat boala vitelor din cestiune, migrează și perforează intestinul subțire, lăsînd în urmă găuri, prin care intrarea substanțelor vătămătoare în interiorul corpului animalelor este cu totul înlesnită; aceste locuri se cunosc mai tîrziu printr-o colorațiune neagră cu o parte albă rotundă, mai subțire la mijloc.

Această migrare, prin care se nasc sute de găuri în intestine, precum și hemoragiile consecutive și oedemele, slăbesc fără îndoială vitele și le supun la diferite boale. Oule pentastomelor intră cu mîncarea în interiorul vitelor.

Aceste ouă sînt produse de pentastomul adult sau tenoid, care se află în cavitățile nasale ale cănelui. Numai prin mulțimea cănilor, care cauzează o adevărată epidemie de turbare la noi în țeară, precum și prin echinococul la om și vite, se poate explica dar' invasiunea pentastomelor și consecuențele sale la bou.

5. Prezența și migrarea pentastomelor însă nu explică boala, de care ne ocupăm. În studiul etiologiei boalei m'am servit de toate mijloacele, de care dispune institutul nostru de bacteriologie, și cercetările mele au fost încoronate cu succes, deoarece am găsit micro-organismul ce cauzează boala. Acest micro-organism ce se colorează numai după un procedeu special are forma unui spor oval, galbui, cu două puncte la extremități și o grosime de 0.0004 până la 0.0006, formînd grupe de două exemplare, l-aș numi „diplospor“.

Aceste bacterii se află în interiorul unor globule, care corespund forme și mărimumi globulelor de sînge, într'adevăr acestea înlocuiesc în interiorul unor organe globulele roșii de sînge, așa încât acolo, într-o stare înaintată a boalei, abia se ved globulele roșii intacte, ear' în locul lor formațiunile descrise.

Bacteriile se află în număr foarte mare în ganglionii mesenterici, unde nu-i găsim în interiorul globulelor, dar' formează grupe mai mult sau mai puțin regulate în rețeaua plasmatică. Se află în cantități mari și în vasele mici ale mucoasei gastro-intestinale, în splină, în rinichi, în mase enorme, pe când în ficat există numai urmele lor. Procesul morbid, după studiul acestor microbi, se explică în modul următor:

Bacteriile intră prin tubul digestiv în stomach; prin acțiunea lor se produc perderi de substanță sau străbat în interiorul glandelor stomachului. De aci se absorb, și tot îmulțindu-se, ei intră în vasele portale și în ficat; aci se poate urmări destrucțiunea celulelor hepatice și conjunctive în giurul venei centrale, aceea-ce vorbesce pentru acțiunea lor chimică; de aci intră în cordul drept și prin plămîni, pe care le lasă aproape intacte, trece în cordul stîng, de unde sînt trimise în circulațiunea ca mare. Astfel produc febra, se îmulțesc și distrug multe globule roșii de sînge, ale căror rămășițe se grămădesc în splină, a cărei hipertrofie se explică parte prin prezența și iritațiunea chimică a bacteriilor, parte însă prin grămădirea rămășițelor hematiilor. Sângele, încărcat cu părțile disolvate ale globulelor roșii, se desface de aceste rămășițe prin rinichi, al căror aparat vascular complicat reține totdeauna bacteriile într'un număr mai mare. Alterațiunea caracteristică a rinichilor și a țesutului perirenal trebuie privită ca efectul iritațiunii bacteriilor grămădite și al hemoglobinuriei.

Bacteriile acestea pot fi cultivate, ear' produsele morbide sau culturale pure, inoculate la anumite specii de animale, produc o boală caracteristică. Despre aceste experimente voi arăta onoare a reveni într-o publicare mai detaliată. Ar fi încă de dorit pentru cercetările viitoare să ni se dea concursul unui chimist deprins cu cercetările chimice ale boalelor infecțioase.

Din toate aceste studii reiese cu siguranță natura infecțioasă a boalei, de care am vorbit și pe care o voi numi hemoglobinuria bacteriană a boulii.

Voi elabora împreună cu comisiunea, care și în cercetările menționate mi-a dat concursul seu competent, un proiect de măsuri

nomia frumoasă din Francia nu o se pară frumoasă în Turcia, nici frumuseța turcească nu o se pară de atare în Guineea. Dacă gustul neamurilor este dară așa de felurit, cum oare se se facă afirmătoare frumuseții producătoare de arte dela anumite legi statorite, depînd ele atât de mult dela gust, obiceiuri, va se țică dela schimbarea necurmată. Cel-ce voese se se lămurească asupra frumosului în produsele de arte, se scruteze după chipul de executare al acelora la toate popoarele. Cel-ce voese să scie, cum are să fie o epopee bună, nu e destul, că frunzerese în Homer și Virgil, precum nici pentru cel-ce își pune de scop a aprofunda esența tragediei, nu e destul, că cetește pe Sophocle și Euripide.

Trebuie cetite toate câte a ținut anticiitatea de opere frumoase, trebuie iubit tot ce a fost frumos și bun în limba și credințele celor vechi; dar' se nu ne uităm, că ar fi o mare nesocotință din partea noastră a urma celor din anticiitate pas de pas. Nu mai vorbim limba ce se vorbește pe atunci; religionea, această temelie a epopeei, ni se deosebeste de teologia lor născocită. Obiceiurile și moravurile noastre așa nu se potrivesc la cele ale eroilor dela Troada, precum nu seamănă nici la acelea ale Americanilor. Între strategia, călărima și pedestrima noastră de acum și aceea a lor, nu este nici cea mai mică asemănare. Filosofia noastră este diametral opusă

celui din epoca veche. Earba de pușcă, busola, tiparul și încă multe alte descoperiri ale lumii celei nouă, așa dîcînd a reînviat fața pămîntului. Dacă voim a scrie sau a pinga ceva, e drept, și noi avem a ne folosi de cuvinte, de colori naturale și adevărate, dar' se nu uităm, că obiectul pus la iveală la noi este altul și diferă de cel din anticiitate. Deii lui Homer adese se și îmbată de nectar, iau în bătaie de joc pe Vulcan păharnicul. Pe vremurile, când Deii nu se deosebiau întru nimic de eroii din povestile noastre, toate acestea au fost bune și frumoase. Astăzi însă nu este scriitor în lume, care se-și permită a pune sfinții la masă și se-i îmbete. Astăzi ce am țice despre scriitorilor, care ar lăsa ca stafiile să răpească mîncarea eroului și din corăbiile învechite să crească nimfe, în felul lui Virgil? Cu un cuvînt: e bine să admirăm scriitorii din anticiitate, dar' admirația noastră se nu fie nici odată oarbă, se nu le admirăm superstițiile, se nu fim nedrepti nici față cu natura, nici față cu noi înșine, ca nu cumva se ne închidem ochii dinaintea frumuseților ce ne încungiuță, se nu iubim numai operele lor, de care adese nu sîntem în stare a ne da seamă.

În Italia nu este monument mai vrednic de atenția călătorului, decăt cum e „Ierusalimul eliberat“ de Tasso. În Anglia, Milton e un trofeu de slăvire, precum e în Portugalia

necesare pentru combaterea boalei, pe baza cunoștințelor noastre asupra bacteriei, care o produce și pe care am putut-o descoperi numai grație mijloacelor, de care dispune institutul de bacteriologie.

Primiți, Vă rog, d-le ministru, asigurarea deosebitei mele considerațiuni.

VARIETĂȚI.

(Principele de Bismarck legat.)—Este obiceiul în Germania, ca la vremea secerii să se încerce soliditatea primei legături, cu care se vor lega snopii, asupra persoanei străine secerătorilor, care se va afla pe câmp.

În timpul secerii principele de Bismarck, care nu scia obiceiul acesta, trecea prin una din țările sale, când o dușină de secerătoare năvăliră asupra lui; într-o clipă cancelarul Germaniei se vădă legat cobză. Preste câteva minute i-se dădu drumul prinsonerului.

O monedă de aur pentru fiecare secerătoare, un butoiu de bere pentru secerători fu răsplata lovituri de stat ce o făcuseră îndrăgneații agriculturii.

(O invenție ne mai auzită.)—Diarele științifice franceze vorbesc despre o invenție, care va schimba cu totul fața societății moderne.

Un inginer francez a descoperit un mijloc de mișcare prin ajutorul electricității, cu care cu cheltuieli aproape nule se va pute obține o înălțime de 400 de chilometri pe oră, înălțându-se și primejdii tenurilor actuale.

Cu un tren mișcat de un asemenea motor ai ajunge din Paris în București în cinci ore și ceva.

(Dobitoace bețive.) Foarte multe animale nu numai că sunt iubitoare de beuturi alcoolice, dar sunt atât de pasionate, încât încearcă toate mijloacele, numai să poată obține beutura dorită. Astfel maimuțelor din Dafur, în Africa, le place grozav berea și caută ori-ce mijloc să o poată obține. Ele se îmbată de ea tot asemenea precum se îmbată omul. În stadiul acesta sunt foarte lesne de prins. Astfel oamenii întrebuințează acest mijloc anume spre a le prinde. S'au vădit și cloșani, care beau cu mare plăcere spirtoase; mai cu seamă în pivniță de vinuri, unde se varsă sau creapă prin accidente vre-o bute, cloșanii consumă beuturi cu mare poftă. Nici animalele domestice nu se sfiesc de beuturi spirtoase. Unii stăpâni au încercat să obțină pisicile și câinii la astfel de beuturi. Mulți papagali beau rum și elefantul preferă să bea arrak, cailor și măgarilor le place berea. Nu numai că aceste animale beau cu plăcere spirtoase, dar unele din ele știu chiar să distingă calitatea beuturii. Se spune despre un Orangutan, căruia îi plăcea toate felurile de rachiiuri, pe când un Chimpanzeu prefera și alegea numai vinurile cele mai bune.

Buffon spune despre un Orangutan de Borneo, care cunoștea vinurile bune, când găsea câte o butelie de vin de Malaga o bea până la cea din urmă picătură. S'a observat la urși îmbălandiți plăcere mare să bea șampanie. Pășerile se delectează cu grâne muate în spirit. Unele albine se îmbată de suc de deosebitelor flori. Urșii și alte animale mănâncă cu plăcere struguri, de care se îmbată.

Toamă ca și între oameni, se găsește și între animale beuturi pasionate, care mor în urma efectelor ce le are această pasiune.

Büchner descrie un Orangutan, care a murit după-ce beuse o bute de rum, pe care o furase.

(Transformarea unei capitale.) Diarele din Iaponia comunică, că guvernul din Micado a hotărât să dărime orașul de reședință Tokio (Yeddo), care este compus din case de lemn, și să clădească un nou oraș în stil european, din case de piatră și lucrări monumentale. O parte din impositul asupra berii de urez va fi afectată pentru acest scop. 2500 de case din Tokio încă din anul trecut au fost distruse de foc.

Din public.)*

Onorabilul cler și popor din protopresbiteratul gr-or. al Sibiuului.

Când în Martie a. c. prin cercular ați fost înconștințați, că din „motive grave“ sunt suspendat dela oficiul de protopresbiter și paroch, fruntașii comunelor bisericesti din protopresbiterat, în un mare număr, s'au prezentat înaintea mea, spre a-și exprima regretul pentru cele întâmplate și a-lua dela mine informațiuni despre starea lucrului: atunci am declarat acelor fruntași, că eu nu mă simțesc vinovat cu nimic și aștept cu deplină liniște să 'mi-se facă judecată, știind, că după legile omenești și dumnezeiești eu trebuie să fiu declarat de nevinovat, și mie și protopresbiteratului trebuie să ni se dea satisfacțiunea cuvințioasă, apoi am rugat pe men-

ționații fruntași, ca să stăruie din toate puterile prelungea popor și să-l înduplece a nu face nici un pas în afacere, spre a nu influența cumva asupra celor chemați să 'mi facă dreptate, ci fiind cu deplină ascultare către suplinitorul meu în oficiu, să aștepte în liniște terminarea afacerii.

Dela această întâmplare și până astăzi au trecut însă șapte luni, în care poporul a ascultat de glasul meu și, deși amărit, a așteptat în liniște, ca să vadă sfârșitul acestei afaceri ne mai pomenite. Dar' în acest timp de încordată așteptare nu s'a făcut nici un pas spre a se dovedi vinovăția sau nevinovăția mea: nici până astăzi nu se scie din ce pricină sunt suspendat. Din contră mi s'au luat toate mijloacele de subsistență: cea mai aspră pedeapsă s'a aplicat față cu mine, fără să se scie din ce pricină, fără-ca eu să fi săvârșit vre-o faptă în contra legii.

Om de acasă sărac, ajungând să fiu protopresbiter, n'am avut în vedere îmbogățirea mea, ci a protopresbiteratului, care m'a pus în fruntea sa. Încât 'mi-a succes să îmbogățesc protopresbiteratul, ridicând școalele la nivelul ce le compete în primul protopresbiterat, împodobind sfințele biserici, creând fonduri, ridicând vața și autoritatea preoției și introducând o administrație regulată, o dovedesc faptele și actele. Eu însă sărac am primit conducerea acestui protopresbiterat și și mai sărac încă m'a aflat ordinul de suspensie.

Fiind deci sărac și venitele mele protopresbiterale încasându-le suplinitorul meu în protopresbiterat, ear' cele parochiale fiind puse la dispoziția suplinitorului meu în parochie, este lucru firesc, că eu prin o suspensie mai îndelungată să ajung a fi constrins sau a lua lumea'n cap și a-mi câștiga pe altă cale cele trebuincioase pentru traiu sau a face de rușine tagma mea și protopresbiteratul, apelând la mila oamenilor.

Între aceste împregiurări aflându-mă, înaltul guvern reg. românesc a binevoit a mă denumi profesor la facultatea teologică din București. Nu-mi rămâne, deci decât să mă folosesc de această înaltă distincțiune, spre a-mi câștiga și ocupațiune și și mijloace de subsistență, până când procesul disciplinar, pus mie în perspectivă, se va termina.

Mă simt dator a vă aduce aceasta la cunoștință cu adausul, că este departe de mine gândul a părăsi postul de protopresbiter al acestui tract, ci pasul ce-l fac este numai provizorie, până când afacerea suspensiunii mele va fi terminată după lege.

Aducându-vă aceasta la cunoștință, mă aflu îndemnat a vă împășpeta în memorie cuvintele ce am adresat fruntașilor acestui tract, — citate la începutul acestui cercular, — și a vă ruga pe toți să așteptați, ca și mine, în liniște, să fiți cu aceeași ascultare către suplinitorul meu, cu care ați fost către mine, și nimic să nu vă nedumerească îndepărtarea mea de aici, căci repetesc: nu fug, nu părăsesc postul meu, ci mă duc ca să-mi câștig subsistența, până când dreptatea earăși mă va chema acolo, unde încrederea clerului și poporului m'a pus. Și până atunci rog pe frații preoți și învățători să continue cu rîvnă lucrarea, la care împreună am ostenit, și să dovedească, că și chiar fără mine ei știu să fie adevărați apostoli ai luminării iubitelui nostru popor.

Neavând alt mijloc, prin care să comunic cu clerul și poporul din protopresbiterat, am fost silit să mă folosesc de ospitalitatea președintelui nostru diar „Tribuna“.

Sibiu, 22 Octomvrie 1888.

Protopresbiterul Sibiuului:

Simeon Popescu m. p.,
profesor de universitate.

Invitare.

P. T. domni membri ai comitetului central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu“ sunt invitați la ședința pe Marți, în 6 l. c. st. n., în localitatea Asociațiunii transilvane. Comitetul.

SERVICIUL TELEGRAFIC

al „TRIBUNEI“.

Budapesta, 5 Noemvrie n. Casa deputaților. Ministrul de justiție prezintă proiectul de lege despre responsabilitatea judecătorilor și a funcționarilor judecătorești, precum și despre regularea ces-tiunilor ce stau cu aceasta în legătură. Roma, 5 Noemvrie n. Pe la mijlocul lui Decemvrie se vor numi mulți cardinali, între care și episcopii din Paris, Lyon și Colonia; mai departe Papa are de gând să facă schimbări mai mari în personalul prelaților.

Bibliografie.

Analele societății istorice Iuliu Barasch. Anul II, 2 broșuri, 244 pag. Această importantă publicațiune cuprinde între altele în broșura I. un interesant studiu, de dl M. Schwartzfeld, sub titlul de *Excursiuni critice asupra istoriei Evreilor în România*, împărțit în 8 capitole, care cuprind și date nouă directe pentru istoria Românilor.

Broșura 2-a cuprinde, între alte materii ce se vor ceii cu mult interes, descrierea scrierilor *Barasch și discursurile* dlor C. C. Arion, H. Erdreich, Moscu Ascher și M. Schwatrzfeld.

Amintiri din trecut de d-nii M. Asiel, Aba Abraham, H. Blumen, D. H. Paves și Vilh. Schwartzfeld.

A se adresa la librăria L. Steinberg, București, strada Carol I, și la societate.

Extrase din „Budapesti Közlöny“.

Licitatiuni:

— 10 Noemvrie st. n. a. c. mobilele Mariei Spier de către judecătoria cerc. din Mediaș.

— 3 Ianuarie st. n. 1889 imobilele lui Eutimiu Fany de către tribunalul reg. din Chichinda-mare.

— 17 Decemvrie st. n. a. c. imobilele lui Ivan Boscaneț în Mihalca de către judecătoria cerc. din Hust.

— 25 Ianuarie st. n. 1889 imobilele lui Andreu Weber de către tribunalul reg. din Brașov.

— 27 Noemvrie st. n. a. c. imobilele văduvei Agnes Salamon nasc. Keresztes din Reti de către judecătoria cerc. din Sepsi-Sân-Giorgiu.

Edicte:

A se insinua pretensiunile în 45 de zile: — la rămasul după Stefan Ferencz (din Czako), Maria Szántó (din Oghiau) la trib. reg. din Rimaszombat;

— la rămasul după Iosif Raicu (din Bucoveț) la trib. reg. din Timișoara;

— la rămasul după Samciu Muntean (din Mihalaha) la trib. reg. din Arad.

Concursuri în provincie:

— Cntra Adolf Laskay, com. în Brașov. Conc. cms. Alexandru Onaciu; m. crt. Viliam Schmidts. Term. de ins. 15 Decemvrie, proc. de licid. 27 Decemvrie.

— Contra Victor Alexandrescu, com. în Vadradia. Conc. cms. Dr. Ioan Lallossevit; m. crt. Dr. Carol Seemayer. Term. de ins. 30 Noemvrie; proc. de licid. 28 Decemvrie.

— Contra Armin Róthmiller, com. în Becicherecul-mare. Conc. cms. Alexandru Kiss; m. crt. Dr. Francisc Stasik. Term. de ins. 27 Noemvrie; proc. de licid. 18 Decemvrie.

Posturi vacante:

— Un post de magistru postal în Döbrököz (crt. Tolna) prelungea 100 fl. depunere de cauțiune; remunerațiune 150 fl., paușale 40 fl. și ca amnunar 30 fl. — A se adresa în trei săptămâni la autoritățile competente.

— Un post de subnotar la tribunalul reg. din Caransebeș. — A se adresa în 14 zile la autoritățile competente.

LOTERIE.

Tragerea din 3 Noemvrie st. n.

Budapesta: 61 71 7 14 16.

Buletin meteorologic.

Sibiu, 5 Noemvrie, 6 oare dimineața.

Presiunea atmosf. în mm. (Mediu lunar 756.9)	Diferența după proejnă	Temperatura după Celsius	Maximul și minimul de temperatură	Direcția vântului
719.3	—8.0	+3.2	+9.1 +2.0	NNV

Din feară, 3 Noemvrie, 7 oare dimineața.

Stațiunile	Presiun. atmosf. în mm.	Tempe- ratura Celsius	Vântul direcția	tkria
Sătmăr	756	+10.6	V	2
Oradea-mare.	—	—	—	—
Cluj	758	—	O	1
Orșova	759	+ 3.4	V	1
Timișoara.	758	+ 4.0	NV	3
Arad	755	+ 8.9	SO	5
Panciova	754	+10.0	SO	2

Sosiți în Sibiu.

La 5 Noemvrie n.

Hotel „Neurhrer“. Kurländer, Sommer, comercianți din Budapesta. Schwarz, comerciant din Cluj. Deutsch, comerciant din Alba-Iulia. R. Pauker, comerciant din Brlin. Trephes, căp. orășeneș din Făgăraș. Hotel „Împăratul Românilor“. Harasser, magistru postal din Miercurea. Ioan Brooser, Stefan Nementz, A. Sigmund, Oscar Draser, toți sub-lotenenți din Mediaș. Hibern din Franzensbad. Francisc Gergely, comerciant din Odorheiu.

Hotel „Habermann“. Ana Hank, Luisa Roth, Alois Dengl, Wilhelm Leb, cântăreți din Viena. Lazar Ketics, sub-oficer din Budapesta.

„Hotel Melzer“. Laurian Păcurariu, capelan militar din Sebeșul-Săseș. Blaga, proot din Sebeșul-Săseș. N. Costea, capelan militar din Sebeșul-Săseș. Chvosta, sub-lotenenț din Tirol. Clanche, căpitan din Viena.

Economic.

Furnisare. Direcțiunea căii ferate reg. ung. din Cluj a exersis concurs cu oferte, pentru furnisarea de materialul trebuincios pe a. 1889. Informațiuni mai deaproape pot primi cei interesați dela camera comercială din Brașov.

Finanțele Austro-Ungariei. Cu finea anului 1858 budgetul comun al Austro-Ungariei se mărginea la suma de 380 milioane fl., astăzi budgetul e de 988 milioane fl., și anume al Austriei de 538 milioane și al Ungariei de 450 mil. Datoria comună austro-ungară la finea anului 1858 a fost de 1000 milioane, cea mai mare parte făcută în urma neorânduilor din 1848 și 1849; astăzi însă datoria comună e de 6500 milioane, și anume a Austriei de 4000 mil. și a Ungariei de 2500 mil. Cislaitania are mai multă datorie, și asta se explică prin primirea datorie de stat a imperiului, astfel cum era ea la anul 1867.

Convențiunea comercială cu Elveția.

După-cum se anunță din Bern telegrafice, guvernul comun al cantonelor elvețiane a împuternicit pe trimisul Elveției în Viena să subserie prelungirea tractatului comercial, care expiră cu 7 Noemvrie, până la sfârșitul anului. Respectiva declarațiune a fost predată ieri în Viena guvernului. În urmarea acesteia, foile oficiale de astăzi vor trebui se publice ordinațiunea, prin care se face cunoscut, că tractatul comercial, descris prin articolul de lege X. din 1869 și încheiat în 14 Iulie 1868, stă în valoare de legipână la finea anului curent. Astfel pentru negocierile pe mai departe ale tractatului este timp destul încă.

Asupra plantațiilor și împădurirea

poenilor din pădurile statului, ministerul agriculturii din România va crea un serviciu special sub conducerea unui inspector silvic. În acest scop ministerul a întreprins un studiu statistic asupra poenilor și ochiurilor goale din păduri, cerând agenților să se pronunțe asupra mijloacelor mai nimerite, spre a realiza împădurirea în mod economic.

Spre a se ține vinul dulce.

Spre a se ține mustul dulce, un învățat sfătuesce să se întrebuințeze un mijloc foarte simplu, cunoscut de Romani, Greci și Arabi, și care se întrebuințează și azi în Turcia și în Persia. Acest mijloc nu este altul, decât să se pună în vas praf de muștar în cantitate de o a miia parte din greutatea vinului. Untul volat al muștarului oprește ferberia.

Trageri.

Losele unguresci ale „Crucei-roșii“. La tragerea din 31 Octomvrie s'au tras următoarele serii de amotisare: 172 731 1191 1230 1531 1577 1925 1966 3296 3286 3306 3407 3636 3779 4180 5037 5732 5912 6414 6480 6907 și 7035. Loselele cele 2100, cuprinse în aceste serii, au câștigat fiecare câte 6 fl. Nimeritorul principal de 10.000 fl. a fost pe s. 1004 Nr. 83. Câte 500 fl. au câștigat s. 4305 Nr. 32 și s. 6884 Nr. 30.

Piața cerealelor din portul Brăila.

Operațiile efectuate în 22 Octomvrie st. v. 1888.

Chrisoveloni lui Feitler, grâu 1370 hect., 11.65 lei. Chrisoveloni lui Feitler, grâu 11.700 hect., 10.15 lei. Emberico lui Fanciotti, grâu 1000 hect., 10.90 lei. Evloghio lui Carnevalli, grâu 4200 hect., 13.— lei. Evloghio lui Carnevalli, grâu 4000 hect., 12.50 lei. Eisenstein lui Schmirer, grâu 920 hect., 11.50 lei. Millas lui L. Mendl, grâu 6000 hect., 7.30 lei. Chrisoveloni lui Schmirer, orz 1700 hect., 5.52½ lei. Evloghio lui Emberico, orz 1410 hect., 5.80 lei. Găitan lui Peirano, orz 1800 hect., 5.90 lei. Sassu lui Bellet, grâu 2200 hect., 10.60 lei. Vamvuri lui Nicolopulo, porumb 2200 hect., 8.— lei. Marris lui Emberico, orz 1600 hect., 6.— lei. Levidi lui Christoforato, grâu 1500 hect., 11.52½ lei. Agio 1.70‰.

Prețul mărfurilor.

Piața din Brașov, 2 Nov. Grâul hectolitru fl. 5.50, grâu mestecat fl. 3.70, secara fl. 2.80, orz fl. 3.—, ovės fl. 1.70, cencuruz fl. 3.40, mălaiul fl. 3.60, mizarea fl. 5.40, linteia fl. 6.40, fasolea fl. 5.40, crumpenele fl. —.75 carnea de vită p. kilo 36 cr., carnea de porc 48 cr., carnea de berbec 24 cr.

Piața din Timișoara, 2 Noemvrie. Prețurile cerealelor compute după maza metrică. Grâu fl. 7.10 7.15. Secară fl. 4.70—4.75. Orz fl. 5.10.—5.15 Ovės mercantil fl. 4.20—4.25. Ovės vânturat fl. 4.50—4.60. Meiu fl. 3.75—3.80. Spirit, comun per 10,000 lire fl. 17.—17.50. Spirit rafinat per 10,000 lire fl. 18.—18.50.

Yergul de rămărit în Steibruch. În 3 Noemvrie n. s'a notat: unguresci bătrâni grei 47.— cr. până 48.— cr. unguresci grei, tineri 49.— cr. până 49 ½ cr., de mijloc 49.— cr. până — ½ cr., ușori 49.— cr. până 50.— cr., marfă țărănească, grea 47.— cr. până 48.— cr., de mijloc 47.— cr. până 48.— cr., ușora 47 ½ cr. până 49.— cr., romănesci de Bakony, grei — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr., transito ușori — cr. până — cr., transito sârbesci grei 43.— cr. până 49.— cr., transito de mijloc 47.— cr. până 48.— cr., transito ușori 45 ½ cr. până 47.— cr., îngărăși cu ghindă — cr. până — cr. per 4‰, cumpăniți la gară.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 3 Nov. 1888.

Săminte	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.
dela	până	dela	până	
Grâu				
Bănățeneș, non	74	—	75	—
Grâu dela Tisa	74	—	75	—
Grâu de Pesta	74	—	75	—
Grâu de Alba-regală	74	—	75	—
Grâu de Bácska	74	—	75	—
Unguresce de Nord	74	—	75	—

Săminte, vechi ori noue	Soful	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.
dela	până	dela	până
Săcară			
Orz	Nutref	70—72	5.60 5.80
	de vinar	60—62	5.60 6—
	de here	62—64	6.35 7.25
Ovės		64—66	7.75 8.90
Cencuruz (porumb)	băntă	39—41	5.10 5.55
	de alt soi	75	5.80 5.85
		73	5.75 5.80
Hrișcă		—	5.25 5.50

Termin. marfă înaltă	Grâu	de primă, de toam.	8.44	8.54
	Cencuruz	Iul. Ang. Main-Iun. de toam.	5.25	5.26
	Ovės	de primă, per 100 chilogr.	5.57	5.58

Produse diverse

Produse diverse	S oia	Cursul
dela	până	
Sem. de trif.	Lucernă ungurească	65.— 70.—
"	franceză	— —
"	italiană	— —
Oleu de rap.	roșie	62.— 68.—
Oleu de in	roșu	— —
Uns. de porc	dela Pesta	61.— 61.50
Sălină	dela țeară	— 50.—
Său	sfântă	59.— 60.—
Prune	afumată	29.50 30.—
Lictar	din Bosnia, în buți	— —
Nuci	din Sârbia, în buți	— —
Gogoși	slavon, nou	15.— 15.50
Miere	bănățeneș	15.— 15.50
	din Ungaria	— —
	unguresci	— —
	sârbesci	— —
	brută	27 — 28 —
Ceară	galbină străcurată	34 — 35 —
Spirit	de Rosenau	116. 117.
	17.25 17.50	
	Drojdințe de spirit	21.— 21.50

Cursul pieței din Sibiu.

din 5 Noemvrie st. n. 1888.

Hârtie-monetă română	Cump.	9.30	vënd.	9.35
Lire turcești		10.20		10.88
Imperiali		9.80		9.90
Ruble rusești		1.25		1.27

Bursa de Budapesta

din 3 Noemvrie st. n. 1888.

Rentă de aur ung.	60‰	101.50
" " " " "	40‰	92.65
Imprumutul câilor ferate ung.	50‰	144.—
Amortisarea datorii câilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)		98.—
Amortisarea datorii câilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)		— —
Amortisarea datorii câilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)		116.—
Bonuri rurale ung.		105.—
" " " " "	cu cl. de sortare	105.—
" " " " "	bănățene-timigene	104.50
" " " " "	cu cl. de sortare	104.50

Specialitate în arme de precisiune.

Puști de vânat

Puști de salon,
Pistoale și revolvere

ale fabricii patentate

M. Arendt

în Lüttich. (Belgia.)

se află pre lungă prețuri moderate la domnul

Carol F. Jickeli,

Sibiu.

[567] 4-5

Numai veritabil cu marca fabricii **M. A.** pentru calitate bună ordinară. Armele de precisiune sunt provădate cu hârtie de garanție și cu marca **Arendt.**

Dintre
firmele străine sunt reprezentate:
BLÜTHNER,
furnizor reg. s.s. de curte
în Lipsa,
(foarte renumit și între ore laudă).

C. J. QUANDT,
fabricant reg. de pianuri de curte
în Berlin,
(solid și foarte fin. Adjustarea perfectă).

Fabrica APOLLO,
Dresda,
(fabricat bizuit, foarte ieftin și ajustat încântător).

Dintre
fabricile din Viena sunt reprezentate:
HOFFMANN,
mignon 450 fl., piano scurt
480 fl. v. a.

(mare și plăcut la sunet).
BERGER,
piano scurt 360 fl., mignon negru
420 fl. v. a.

Pianuri alese

în
negustoria de pianuri a lui **HELDENBERG**
în Sibiu.

Piano scurt, mignon și pianino.

Toate pianurile le furnizez cu mult mai ieftin de cum le poate cumpăra ori-care negustor; procurându-le direct; afară de aceasta cele mai bune alese în fabrici de un om de specialitate, prin urmare nu numai alese prin oare-care pianist bun. Pentru judecarea bunei construcțiuni a unui piano se mai recere pre lungă a se cânta pe el și alte cunoștințe speciale și experiențe.

Garanța de mai mulți ani se înțelege de sine.

Dintre
firmele din Viena sunt reprezentate:

BÖSENDORFER,
furnizor de curte,
mignon, 7 octave 600 fl., piano
de concert 800 fl. v. a.
(Cel mai brilliant piano).

SCHWEIGHOFER,
fabricant de curte,
mignon, 7 $\frac{1}{2}$ octave, 650 fl., piano
580 fl. v. a.
(Fabricat nobil, cunoscut din vechime).

PROKSCH,
pianino 400 fl., piano scurt 480 fl.,
piano scurt patent 530 fl., mignon
500 fl., negru gravat 580 fl.
(Piano de casă fin și plăcut).

POKORNY,
(Învățăcel de a lui Bösendorfer)
mignon 450 fl., piano scurt
440 fl. v. a.

INSTITUTUL TIPOGRAFIC

din Sibiu

execută tot felul de lucrări tipografice și îndeosebi tipăresc

cărți de tot felul,

anunțuri de căsătorie,

anunțuri funebre, placate,

bilete de vizită,

conturi și blanchete de tot soiul.

Prețurile moderate.

De asemenea Institutul primește în editură cărți școlare și în genere cărți menite a fi răspândite în popor, precum sunt: povești, snoave, poezii populare, istorioare morale, descrieri de obiceiuri și datini, schițe istorice ori biografii, scrise în stil popular, și alte de asemenea.

Condițiunile editurii urmează a fi stabilite prin bună învoială între autor și direcția Institutului.

Banca generală de asigurare „TRANSILVANIA”

în SIBIU,

fundată în anul 1868

[529] 43

asigurează prelungă condițiunile cele mai favorabile:

- în cont a pericolului de foc și exploziune clădiri de ori-ce fel, mărfuri, produse de câmp, mobili etc.
- pe viața omului în toate combinațiunile, precum: agurări de capitaluri pe casul morții și pentru termururi fixate, de zestre și de rente.

Dela fundarea institutului se plătiră:

Despăgubiri pentru daune cauzate prin foc	Sume asigurate pe viață
în a. 1869—1884 fl. 541,489.74	în a. 1869—1884 fl. 388,229.15
în a. 1885 „ 35,702.29	în a. 1885 „ 35,843.24
în a. 1886 „ 40,565.12	în a. 1886 „ 43,594.—
în a. 1887 „ 57,939.61	în a. 1887 „ 42,436.01
Suma fl. 675,696.76	Suma fl. 510,102.40

1,185.799 fl. 16 cr.

Conform bilanțului pentru 1887 fondurile de rezervă și garanție se urcă la
584.783 fl. 27 cr.

Prospecte și formulare se dau gratis.

Deslășuri se dau și oferte de asigurări se primesc prin Direcțiune în Sibiu (Strada Cisnădiei Nr. 6, casa proprie), sau prin Agenturile generale și principale în Brașov (C. I. Münich), Cluj și Arad, precum și prin Agenturile speciale în locurile mai însemnate.

M. Bachholzky. Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 24.

P. T.

Recomand

depositul meu de ghete

de stradă, călătorie și salon

și îmi permit a atrage atențiunea asupra celor mai nune ghete (specialități vienezee), precum și asupra celui mai mare asortiment de ghete bărbătesci, femeiesci și de băieți cu cele mai ieftine prețuri.

Comande din afară cu rambursă; în cas că nu convine, marfa se primește înapoi.

Totodată atrag atențiunea asupra neîntrecutei mele alifii de bătători și asupra excelentei alifii de degerături.

M. Bachholzky.

Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 24.

M. Bachholzky. Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 24.

Se deschide abonament pe anul 1888

la

„Amicul Familiei.” Diar beletristic și enciclopedic-literar — cu ilustrațiuni. Cursul XII. — Apare în 1 și 15 și a unei în numeri câte de 2—3 coale cu ilustrațiuni frumoase; și publică articoli sociali, poezii, romane, schițe, piese teatrale ș. a.; — mai departe tractează cestuni literare și științifice, cu reflexiune la cerințele vieții practice; apoi petrece cu atențiune viața socială a Românilor de pretutindena, precum și a celorlalte poporațiuni din patrie și străinătate; și prin glume în mare parte ilustrate nisuesce a face câte o oară plăcută familiei strivite de grijile vieții; și preste tot nisuesce a întinde tuturor indivizilor din familie o petrecere nobilă și instructivă. — Prețul de prenumerațiune pe anul întreg e 4 fl., pentru România și străinătate 10 franci — lei noi, plătibili și în bilete de bancă ori marce postale.

„Preotul Român.” Diar bisericesc, școlastic și literar — cu ilustrațiuni. Cursul XIV. — Apare în broșuri lunare câte de 2 $\frac{1}{2}$ —3 $\frac{1}{2}$ coale; și publică portretele și biografiile arhierilor și preoților mai distinși, precum și alte portrete și ilustrațiuni, — mai departe articoli din sfera tuturor sciințelor teologice și între acestia mulțime de predici pe Dumineci, sărbători și diverse ocațiuni, mai ales funebre, — apoi studii pedagogice-didactice și științifice-literare; și în urmă tot soiul de amănunte și sciri cu preferința celor din sfera bisericească, școlastică și literară. — Prețul de prenumerațiune pe anul întreg e 4 fl., — pentru România 10 franci — lei noi, plătibili și în bilete de bancă ori marce postale.

Colectanții primesc gratis tot al patrulea exemplar.

Numeri de probă se trimit gratis ori-cui cere.

A se adresa la „Cancelaria Negruțiu” în Gherla — Sz.-Ujvár. — Transilvania.

Tot de acolo se mai pot procura și următoarele cărți din editura proprie:

Apologie. Discuțiuni filologice și istorice maghiare privitoare la Români, înveritate și rectificate de Dr. Gregoriu Silași. — Partea I. Paul Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Șincai. Prețul 30 cr.

Renascerea limbii românești în vorbire și scriere înveritate și apreată de Dr. Grigoriu Silași. (Op complet.) Broșura I, II și III. Prețul broș. I, II, câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Toate trei împreună 1 fl. v. a.

Cuvântări bisericesci la toate sărbătorile de preste an de I. Papiu. Un volum de preste 26 coale. Acest op de cuvântări bisericesci întrece toate opurile de acest soi apărute până acum — având și o notiță istorică la fiecare sărbătoare, care arată timpul introducerii, fazele prin care a trecut și modul cum s'a stabilit respectiva sărbătoare. Prețul e 2 fl.

Barbu cobzarul. Novela originală de Emilia Lungu. Prețul 15 cr.

Puterea amorului. Novela de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețul 20 cr.

Idealul pierdut. Novela originală de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețul 15 cr.

Opera unui om de bine. Novela originală. — Continuarea noiei: „Idealul pierdut” — de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețul 15 cr.

Fântâna dorului. Novela populară de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Codrean craiul codrului. Baladă de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Ultimul Sihastru. Tradițiune de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

El trebuie să se însoare. Novela de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțiu. Prețul 25 cr.

Branda sau nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoș. Novela istorică națională. Prețul 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioan Tanco. Prețul 30 cr.

Probitatea în copilarie. Schiță din sfera educațiunii. După Ernest Legouvé. Prețul 10 cr.

Herman și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morariu. Prețul 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragedie în 5 acte, după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragedie în 5 acte, după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Petulantul. Comedie în 5 acte, după August Kotzebue tradusă de Ioan St. Șiuțiu. Prețul 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în salele gimnasiunii din Fiume prin Vincențiu Nicora, prof. gimnas. — Cu portretul M. S. Regina României. Prețul 15 cr.

Poezii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Un volum de 192 pagini, cuprinde 103 poezii bine alese și arangiate. Prețul redus (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafiri și viorele, poezii populare culese de Ioan Pop Reteganul. Un volum din 14 coale. Prețul 60 cr.

Tesaurul dela Petroasa sau Cloșca cu puiei de aur. Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețul 20 cr.

Biblioteca săteanului român. Cartea I, II, III, IV. cuprind materii foarte interesante și amuzante. Prețul la toate patru 1 fl., — câte una deosebi 30 cr.

Biblioteca familiei. Cartea I. Cuprinde materii foarte interesante și amuzante. Prețul 30 cr.

Colectă de rețete din economie, industrie, comerț și chemie. Prețul 50 cr.

Economia pentru școalele popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețul 30 cr.

Îndreptar teoretic și practic pentru învățământul intuitiv în folosul elevilor normali (preparandiali), al învățătorilor și al altor bărbai de școală de V. Gr. Borgovan, profesor preparandial. Prețul unui exemplar cu porto francat 1 fl. 80 cr. v. a. În literatura noastră pedagogică abia aflăm vre-un op întocmit după lipele școalelor noastre în măsura în care este acesta, pentru aceea îl și recomandăm mai ales directorilor și învățătorilor ca celor în prima linie interesați.

Spiciure din istoria pedagogiei la noi — la Români. De Vasilie Gr. Borgovan. Prețul 30 cr.

Manual de gramatica limbii române pentru școalele populare în trei cursuri de Maxim Pop, profesor la gimnasiul din Năsăud. — Manual aprobat prin ministerul de culte și instrucțiune publică cu rescriptul de datul 26 Aprilie 1886 Nrul 13193. — Prețul 30 cr.

Gramatica limbii române lucrată pe baze sintactice de Ioan Butean, profesor gimnasial. Un volum de preste 30 coale. Prețul 2 fl.

Manual de stilistică de Ioan F. Negruțiu, profesor. Op aprobat și din partea ministerului de culte și instrucțiune publică cu rescriptul de datul 16 Decemvrie 1885 Nrul 48.518. Partea practică a acestui op — cuprinzând compozițiuni de tot soiul de acte obveniente în referințele vieții sociale — se poate întrebuința cu mult folos de către preoți, învățători și alți cărturari români. Prețul 1 fl. 10 cr.

Nu mă uita. Colecțiune de versuri funebre, urmate de iertăciuni, epitații ș. a. Prețul 50 cr.

Carte conducătoare la propunerea calculării în școala populară pentru învățători și preparanți. Broș. I. scrisă de Gavril Trifu, profesor preparandial. Prețul 80 cr.

Cele mai ieftine cărți de rugăciuni:

Mărgăritarul sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesci foarte frumos ilustrată. Prețul unui exemplar broșurat e 40 cr., legat 50 cr., legat în pânză 60 cr., legat mai fin 60, 80, 90 cr., 1 fl., în legătură de lux 1.50—2.50.

Micul mărgăritar sufletesc. Cărticică de rugăciuni și cântări bisericesci — frumos ilustrată, pentru pruncii școlari de ambe sexe. Prețul unui exemplar broșurat e 15 cr., — legat 22 cr., legat în pânză 26 cr.

Cărticică de rugăciuni și cântări pentru pruncii școlari de ambe sexe. Cu mai multe icoane frumoase. Prețul unui exemplar e 10 cr.; 50 = 3 fl. 100 = 5 fl.

Visul Prea Sântei Vergure Maria a Născătoare de D-șeu urmat de mai multe rugăciuni frumoase. Cu icoane frumoase. Prețul unui exemplar spedit franco e 10 cr., 50 exemplare 3 fl., 100 exemplare 5 fl. v. a.

Epistolia D. N. Isus Christos. Prețul unui exemplar legat și spedit franco e 15 cr.

Chiar acum au eșit de sub tipar

O miliile

celui dintru sfinți Părintelui nostru Ioan Gură-de-aur la epistolele sfântului apostol Paul către Tit și Filemon. Traduse de Constantin Morariu.

Traducerea aceasta este aprobată de consistorul metropolitan ortodox otiental din Cernăuți. Prețul unui exemplar cu porto-francat e 60 cr. sau 1 leu 50 bani. Se poate procura dela editura opului.